

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΠΑΣΟΚ – ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

Αθήνα, 9 Ιουνίου 2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

- Την Υπουργό Πολιτισμού
- Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Τον Υπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

Θέμα: Κίνδυνος καταστροφής του πρώην στρατοπέδου Κόδρα από επαναλαμβανόμενες πυρκαγιές και φαινόμενα εγκατάλειψης – Ανάγκη άμεσων μέτρων προστασίας

Το πρώην στρατόπεδο Κόδρα στην Καλαμαριά, έκτασης περίπου 350 στρεμμάτων, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους ελεύθερους δημόσιους χώρους του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης και μία από τις ελάχιστες διαθέσιμες εκτάσεις που μπορούν να λειτουργήσουν ως μητροπολιτικός πνεύμονας πρασίνου για την ανατολική πλευρά της πόλης. Παράλληλα, πρόκειται για κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο και ιστορικό τόπο, εντός του οποίου βρίσκονται διατηρητέα κτήρια και μνημεία ιδιαίτερης ιστορικής, αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής αξίας.

Το 2018 η Πολιτεία παραχώρησε το πρώην στρατόπεδο Κόδρα στον Δήμο Καλαμαριάς για χρονικό διάστημα 99 ετών, με σκοπό την προστασία και αξιοποίησή του προς όφελος των πολιτών και τη μετατροπή του σε χώρο πρασίνου, πολιτισμού και αναψυχής υπερτοπικής σημασίας.

Έκτοτε, ο Δήμος Καλαμαριάς έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες για τη διατήρηση και προστασία του χώρου. Μεταξύ άλλων, έχει προχωρήσει σε ενέργειες τακτοποίησης περιουσιακών εκκρεμοτήτων, συνεργάζεται με το Πράσινο Ταμείο για την εξεύρεση πόρων για την ολοκλήρωση των απαλλοτριώσεων, συμμετέχει σε διεθνείς πρωτοβουλίες και χρηματοδοτικά προγράμματα, ενώ το 2025 ολοκλήρωσε τη διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης προτάσεων για το μέλλον του Κόδρα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου Bauhaus4MED, με στόχο τη δημιουργία ενός σύγχρονου μητροπολιτικού πάρκου πρασίνου και πολιτισμού.

Παράλληλα, ο Δήμος έχει προχωρήσει σε εργασίες καθαρισμού και συντήρησης κτηρίων, απομάκρυνσης επικίνδυνων υλικών, ενίσχυσης της πυροπροστασίας και της επιτήρησης του χώρου, εγκατάστασης υποδομών ύδρευσης, καθώς και στη δημιουργία πυροφυλακίου με τη συνδρομή εθελοντικών ομάδων πολιτικής προστασίας.

Ωστόσο, παρά τις προσπάθειες αυτές, τα επαναλαμβανόμενα περιστατικά πυρκαγιών, βανδαλισμών και φθορών σε κτήρια του πρώην στρατοπέδου αναδεικνύουν την ανάγκη άμεσης

και ουσιαστικής παρέμβασης της Πολιτείας. Η πρόσφατη πυρκαγιά στο κτήριο των πρώην Κοιτώνων έρχεται να προστεθεί σε μία σειρά συμβάντων που θέτουν σε άμεσο κίνδυνο τη διατήρηση των ιστορικών και αρχιτεκτονικών στοιχείων του χώρου.

Κάθε νέα καταστροφή επιταχύνει την υποβάθμιση των διατηρητέων κτηρίων και αυξάνει τον κίνδυνο οριστικής απώλειας ενός σημαντικού τμήματος της πολιτιστικής κληρονομιάς της Θεσσαλονίκης. Παράλληλα, οι εκκρεμότητες που αφορούν τις απαλλοτριώσεις και την οριστική διαμόρφωση του χώρου καθυστερούν την υλοποίηση ενός έργου στρατηγικής σημασίας για την ποιότητα ζωής των κατοίκων της πόλης.

Ο χώρος του πρώην στρατοπέδου Κόδρα δεν αποτελεί απλώς μια τοπική υπόθεση του Δήμου Καλαμαριάς. Πρόκειται για έναν ελεύθερο δημόσιο χώρο υπερτοπικής σημασίας για ολόκληρο το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης, με ιδιαίτερη ιστορική, πολιτιστική και περιβαλλοντική αξία. Η προστασία και αξιοποίησή του συνιστά ευθύνη της Πολιτείας, η οποία οφείλει να διασφαλίσει τόσο τη διάσωση των διατηρητέων κτηρίων και μνημείων όσο και την ολοκλήρωση των αναγκαίων διαδικασιών για τη μετατροπή του σε έναν σύγχρονο μητροπολιτικό χώρο πρασίνου και πολιτισμού.

Ιδιαίτερη βαρύτητα αποκτά η ανάγκη διατήρησης και ανάπτυξης του πρώην στρατοπέδου Κόδρα ως μητροπολιτικού πνεύμονα πρασίνου, δεδομένων των αυξανόμενων περιβαλλοντικών πιέσεων που αντιμετωπίζει το Πολεοδομικό Συγκρότημα Θεσσαλονίκης. Η 8η ετήσια έκθεση της IQAir για το 2025 καταγράφει τη συνεχιζόμενη επιβάρυνση της ποιότητας του αέρα στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης, ενώ σε σχετικές δημόσιες αναφορές η Καλαμαριά περιλαμβάνεται μεταξύ των περιοχών που επηρεάζονται από τα φαινόμενα αστικής ατμοσφαιρικής επιβάρυνσης. Υπό το πρίσμα αυτό, η προστασία και ανάδειξη του πρώην στρατοπέδου Κόδρα δεν αποτελεί μόνο ζήτημα διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς και αξιοποίησης δημόσιας γης, αλλά και κρίσιμη παρέμβαση περιβαλλοντικής αναβάθμισης, ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της πόλης απέναντι στην κλιματική κρίση και βελτίωσης της ποιότητας ζωής και της δημόσιας υγείας των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής.

Επειδή το πρώην στρατόπεδο Κόδρα αποτελεί κηρυγμένο αρχαιολογικό χώρο και ιστορικό τόπο με ιδιαίτερη πολιτιστική και περιβαλλοντική σημασία,

Επειδή οι επαναλαμβανόμενες πυρκαγιές, οι βανδαλισμοί και τα φαινόμενα εγκατάλειψης δημιουργούν σοβαρό κίνδυνο για τα διατηρητέα κτήρια και τα μνημεία του χώρου,

Επειδή η προστασία ενός χώρου υπερτοπικής σημασίας δεν μπορεί να επαφίεται αποκλειστικά στις δυνατότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης,

Επειδή η απώλεια των ιστορικών κτηρίων και μνημείων του πρώην στρατοπέδου θα είναι μη αναστρέψιμη,

Επειδή η ενίσχυση των ελεύθερων χώρων πρασίνου συνδέεται άμεσα με τη βελτίωση της ποιότητας του αέρα, την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης και την προστασία της δημόσιας υγείας,

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

1. Ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να λάβει το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας για την ενίσχυση της πυροπροστασίας του πρώην στρατοπέδου Κόδρα;
2. Υπάρχει σχεδιασμός για την εκπόνηση και εφαρμογή ολοκληρωμένου σχεδίου πυροπροστασίας και πολιτικής προστασίας για τον χώρο, σε συνεργασία με τον Δήμο Καλαμαριάς και τις αρμόδιες υπηρεσίες;
3. Ποια μέτρα φύλαξης και πρόληψης προτίθεται να υποστηρίξει η Πολιτεία ώστε να αποτραπούν νέα περιστατικά πυρκαγιών, βανδαλισμών και καταστροφών στον χώρο;
4. Ποιες είναι οι άμεσες ενέργειες του Υπουργείου Πολιτισμού για τη διάσωση, προστασία, στερέωση και αποκατάσταση των διατηρητέων κτηρίων που έχουν υποστεί φθορές ή κινδυνεύουν από περαιτέρω υποβάθμιση;
5. Υπάρχει πρόβλεψη χρηματοδότησης για επείγουσες παρεμβάσεις προστασίας και αποκατάστασης των κτηρίων που βρίσκονται σε κίνδυνο;
6. Προτίθεται η Κυβέρνηση να συγκροτήσει ειδικό συντονιστικό σχήμα μεταξύ των συναρμόδιων υπουργείων, του Δήμου Καλαμαριάς και των εμπλεκόμενων φορέων για την προστασία και ανάδειξη του πρώην στρατοπέδου Κόδρα;
7. Ποιο είναι το συνολικό χρονοδιάγραμμα των ενεργειών της Κυβέρνησης για τη θωράκιση του χώρου απέναντι σε κινδύνους πυρκαγιάς και εγκατάλειψης, καθώς και για την πλήρη προστασία και αξιοποίησή του ως μητροπολιτικού πάρκου πρασίνου και πολιτισμού;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Παπάς Πέτρος